

БАЯНХОНГОР АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Баянхонгор аймгийн Богд сумын Орон нутгийн хөгжлийн сангийн 2023 оны санхүүгийн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын хураангуй тайлан

Аудитын код: БНА-2024/160/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас: www.audit.mn Баянхонгор хот 2024 оны 02 дугаар сарын 23-ний өдөр	Баянхонгор аймаг дахь Төрийн аудитын газрын Дарга, тэргүүлэх аудитор Б.Мөнхбат Утас: 70442584 Цахим хаяг: munkhbatb@audit.gov.mn Ахлах аудитор М.Алтантуяа Утас: 70442424 Цахим хаяг: altantuyam@audit.gov.mn Аудитор Д.Цэдэвцэвээн Утас: 89204984 Цахим хаяг: Tsedevtseveend@audit.gov.mn
---	--

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

Нэг: Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл

1.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

1.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан (төгрөгөөр)

Код	Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	70,595,861.00	145,892,466.00
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	15,595,861.00	48,880,966.00
31200	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	15,595,861.00	48,880,966.00
31210	Төгрөг	15,595,861.00	48,880,966.00
31211	Төрийн сангийн харилцах	15,595,861.00	48,880,966.00
33	АВЛАГА	55,000,000.00	55,000,000.00
33500	Бусад авлага	55,000,000.00	55,000,000.00
33510	Байгууллагаас авах авлага	50,000,000.00	50,000,000.00
33520	Хувь хүмүүсээс авах авлага	5,000,000.00	5,000,000.00
36	НӨӨЦИЙН БАРАА	0.00	42,011,500.00
36100	Барааны нөөц	0.00	42,011,500.00
3	Нийт хөрөнгийн дүн III=I+II	70,595,861.00	145,892,466.00
5	Цэвэр хөрөнгө өмчийн дүн	70,595,861.00	145,892,466.00
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	70,595,861.00	145,892,466.00
51200	Хуримтлагдсан үр дүн	70,595,861.00	145,892,466.00
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	73,125,701.00	70,595,861.00
51220	Тайлант үеийн үр дүн	-2,529,840.00	75,296,605.00
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	70,595,861.00	145,892,466.00

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан (төгрөгөөр)

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	220,468,800.00	381,243,500.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	0.00	21,400,000.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	0.00	21,400,000.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	0.00	21,400,000.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	0.00	21,400,000.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	220,468,800.00	359,843,500.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	220,468,800.00	359,843,500.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	55,076,100.00	78,852,700.00
132007	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих	165,392,700.00	280,990,800.00
II	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	222,998,640.00	305,946,895.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	222,998,640.00	305,946,895.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	222,998,640.00	305,946,895.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	222,998,640.00	305,946,895.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	222,998,640.00	305,946,895.00
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (III)=(I)-(II)	-2,529,840.00	75,296,605.00
VI	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ НИЙТ ҮР ДҮН (VI)=(III)+(IV)-(V)	-2,529,840.00	75,296,605.00

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан (төгрөгөөр)

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (I)	220,468,800.00	401,507,710.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	0.00	41,664,210.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	0.00	41,664,210.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	0.00	41,664,210.00

1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	0.00	41,664,210.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	220,468,800.00	359,843,500.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	220,468,800.00	359,843,500.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	55,076,100.00	78,852,700.00
132007	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих	165,392,700.00	280,990,800.00
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(I)-(II)	220,468,800.00	401,507,710.00
V	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (V)	222,998,640.00	368,222,605.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	222,998,640.00	368,222,605.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	222,998,640.00	368,222,605.00
220001	Барилга байгууламж	222,998,640.00	368,222,605.00
VI	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VI)=(IV)-(V)	222,998,640.00	368,222,605.00
VIII	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VIII)=(III)+(VI)+(VII)	-2,529,840.00	33,285,105.00
101	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	18,125,701.00	15,595,861.00
20	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	15,595,861.00	48,880,966.00

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан (төгрөгөөр)

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн
1	2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	0.00	0.00	73,125,701.00	73,125,701.00
3	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	0.00	0.00	73,125,701.00	73,125,701.00
9	Тайлант үеийн үр дүн	0.00	0.00	-2,529,840.00	-2,529,840.00
10	2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	0.00	0.00	70,595,861.00	70,595,861.00
11	2023 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	0.00	0.00	70,595,861.00	70,595,861.00
13	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	0.00	0.00	70,595,861.00	70,595,861.00
19	Тайлант үеийн үр дүн	0.00	0.00	75,296,605.00	75,296,605.00
20	2023 оны 6-р сарын 30-наарх үлдэгдэл	0.00	0.00	145,892,466.00	145,892,466.00

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан (төгрөгөөр)

Код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан	ЗГСУМС гүйцэтгэл	Гүйцэтгэл зөрүү
II	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	0.00	348,222,605.00	348,222,605.00	0.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	0.00	348,222,605.00	348,222,605.00	0.00
220001	Барилга байгууламж	0.00	348,222,605.00	348,222,605.00	0.00
III	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	0.00	381,507,710.00	381,507,710.00	0.00
31	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	0.00	0.00	78,852,700.00	78,852,700.00
310001	Улсын төсвөөс санхүүжих	0.00	0.00	78,852,700.00	78,852,700.00

32	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	0.00	359,843,500.00	280,990,800.00	78,852,700.00
320001	Орон нутгийн төсвөөс	0.00	78,852,700.00	0.00	78,852,700.00
320002	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих	0.00	280,990,800.00	280,990,800.00	0.00
35	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	0.00	21,664,210.00	21,664,210.00	0.00
350001	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	0.00	21,664,210.00	21,664,210.00	-
350002	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	0.00	0.00	0.00	21,664,210.00
4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	0.00	15,595,861.00	0.00	15,595,861.00
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	0.00	48,880,966.00	0.00	48,880,966.00

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан (төгрөгөөр)

Дансны код	Үзүүлэлт	Гүйцэтгэл
I	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	0.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	0.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	0.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	0.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	0.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	0.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	0.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	0.00
II	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	0.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	0.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	0.00

Гурав. Аудитын илрүүлэлт:

1. Орон нутгийн хөгжлийн сангаас хэрэгжүүлсэн төсөл арга хэмжээг сумын ИТХ-аар хэлэлцүүлж орлого аваагүй байна. Энэ нь ТБОНӨТ хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.2 дах заалтыг зөрчсөн байна. Албан шаардлага өгч завсрын аудитаар залруулав.

3.2 Албан шаардлага

3.2.1 Шилэн дансны нэгдсэн цахим хуудаст таван сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий 60,723,100 (Жаран сая долоон зуун хорин гурван мянга нэг зуун) төгрөгийн зарлагын 2 гүйлгээг мэдээлээгүй, мөнгө, хөрөнгө зарцуулсан 20,250,000 (Хорин сая хоёр зуун тавин мянган) төгрөгийн 2 шийдвэр мэдээлээгүй байна.

Энэ нь Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.5 дахь "Энэ хуулийн 3.1.1, 3.1.2-т заасан байгууллага дараах мэдээллийг долоо хоногийн дотор мэдээлнэ: цалингийн зардлаас бусад таван сая

төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий орлого, зарлагын мөнгөн гүйлгээг гүйлгээ тус бүрээр, гүйлгээний агуулга, хүлээн авагчийн нэр” гэснийг зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Байгууллагын шилэн дансны нэгдсэн цахим хуудаст мэдээлээгүй гүйлгээ, тушаал шийдвэрийг нэмж мэдээлэх албан шаардлага өгсөн.

Дөрөв. Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн нэгтгэл:

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл (мянган төгрөгөөр)

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
							Залруулсан		Залруулаагүй			
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Орон нутгийн хөгжлийн сангаас хэрэгжүүлсэн төсөл арга хэмжээг сумын ИТХ-аар хэлэлцүүлж орлого аваагүй байна. Энэ нь ТБОНӨТ хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.2 дах заалтыг зөрчсөн байна. Албан шаардлага өгч завсрын аудитаар залруулав.	1	-					1	-				
Дүн												

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл (мянган төгрөгөөр)

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
									Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
								0	0	0	0	

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал (мянган төгрөгөөр)

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил								
Шилэн дансны нэгдсэн цахим хуудаст таван сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий 60,723,100 (Жаран сая долоон зуун хорин гурван мянга нэг зуун) төгрөгийн зарлагын 2 гүйлгээг мэдээлээгүй, мөнгө, хөрөнгө зарцуулсан 20,250,000 (Хорин сая хоёр зуун тавин мянган) төгрөгийн 2 шийдвэр мэдээлээгүй байна.	1	5,585.0			1	5,585.0		
Дүн								

БАЯНХОНГОР АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР
АЛБАН ШААРДЛАГА

2024 оны 02 сарын 23 өдөр

Дугаар 49/А0571181/СНА-2024/
160/СТА-НА-ТШЗ

Номгон

Г Зөрчил арилгуулах тухай 7

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлд тодорхойлсон Төрийн аудитын байгууллагын бүрэн эрхийн хүрээнд Богд сумын Орон нутгийн хөгжлийн сангийн 2023 оны жилийн эцсийн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитаар дараах зөрчил илэрлээ. Үүнд:

Шилэн дансны нэгдсэн цахим хуудаст таван сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий 60,723,100 (Жаран сая долоон зуун хорин гурван мянга нэг зуун) төгрөгийн зарлагын 2 гүйлгээг мэдээлээгүй, мөнгө, хөрөнгө зарцуулсан 20,250,000 (Хорин сая хоёр зуун тавин мянган) төгрөгийн 2 шийдвэр мэдээлээгүй байна.

Энэ нь Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.5 дахь “Энэ хуулийн 3.1.1, 3.1.2-т заасан байгууллага дараах мэдээллийг долоо хоногийн дотор мэдээлнэ: цалингийн зардлаас бусад таван сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий орлого, зарлагын мөнгөн гүйлгээг гүйлгээ тус бүрээр, гүйлгээний агуулга, хүлээн авагчийн нэр” 6.4.8 “бонд, зээл, өрийн бичиг, баталгаа, түүнтэй адилтгах санхүүгийн бусад хэрэгсэл, төр, хувийн хэвшлийн түншлэлийн гэрээ, төсөв, өмч, хөрөнгө, мөнгө зарцуулах, өр, авлага үүсгэсэн аливаа шийдвэр” гэснийг зөрчсөн байна.

Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.1 дэх “Шалгагдагч этгээд хууль тогтоомж, захиргааны хэм хэмжээний болон бусад эрх зүйн акт зөрчсөн, хуулиар хүлээсэн албан үүргээ биелүүлээгүй бол алдаа, зөрчлийг таслан зогсоох, давтан гаргуулахгүй байх талаар байгууллага, албан тушаалтанд албан шаардлага өгнө”, Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын 2020 оны А/95 дугаар тушаалаар баталсан “Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох журам”-ын 4 дүгээр зүйлийн 4.2.1.11 дэх “хууль, тогтоомж гэрээ, хэлцэл зөрчсөн алдаа, зөрчлийг таслан зогсоож, давтан гаргуулахгүй байх үр нөлөөтэй гэж үзсэн бусад нөхцөл байдал” гэснийг тус тус үндэслэн **ШААРДАХ нь:**

1. Байгууллагын шилэн дансны нэгдсэн цахим хуудаст мэдээлээгүй гүйлгээ, тушаал шийдвэрийг нэмж мэдээлэн нотлох баримтыг FAS системд оруулж, 2024

5040070

оны 04 дугаар сарын 29-ны дотор Баянхонгор аймаг дахь Төрийн аудитын газарт ирүүлэх¹

2. Цаашид алдаа, зөрчлийг давтан гаргахгүй байх, хууль тогтоомжийг хэрэгжүүлж ажиллахыг Богд сумын Засаг дарга Л.Ганаа, нягтлан бодогч Б.Хандмаа нарт даалгав^{2,3}.

АЛБАН ШААРДЛАГЫГ ӨГСӨН⁴:

БАЯНХОНГОР АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗРЫН
ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР:

Б.МӨНХБАТ

АУДИТОР:

Д.ЦЭДЭВЦЭВЭЭН

6417143544
БЮА00067 0007407

¹ Монгол Улс, Баянхонгор аймаг, Баянхонгор сум, Нутгийн удирдлагын ордон 3 давхар

² Захиргааны ерөнхий хуулийн 94 дүгээр зүйлийн 94.1 "Захиргааны актыг энэ хуульд заасан журмын дагуу мэдэгдсэнээс хойш 30 хоногийн дотор гомдлыг хянан шийдвэрлэх захиргааны байгууллагад гаргана."

³ Монгол улсын ерөнхий аудиторовын 2020 оны А/106 дугаар тушаалаар баталсан "Төрийн аудитын байгууллагаас аудит хийх журам"-ын 5.5 "Аудитад хамрагдагч нь аудитын тайлангийн төслийн өөрт холбогдох хэсэгтэй танилцах, санал өгөх, албан шаардлага, төлбөрийн акт, эрх, хууль ёсны ашиг сонирхлыг хөндсөн гэж үзвэл эрх бүхий албан тушаалтанд гомдол гаргах эрхтэй"

⁴ Төрийн аудитын тухай хуулийн 42.1-т энэ хуулийн 16 дугаар зүйлд заасан этгээд, хүчин төгөлдөр болсон албан шаардлага, төлбөрийн актыг хугацаанд нь биелүүлээгүй, аудитын үйл ажиллагаанд саад учруулсан, санхүүгийн тайлангийн аудитаар сөрөг дүгнэлт авсан, хуулиар хориглосон үйл ажиллагаа явуулсан, албан үүргээ биелүүлээгүй, албан тушаалын бүрэн эрхээ хэтрүүлсэн нь аудитаар илэрсэн бол тухайн албан хаагчид сахилгын шийтгэл ногдуулах үндэслэл болно